

**ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
СТОЛИЧЕН ОБЩНСКИ СЪВЕТ
Г-Н ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ**

ДОКЛАД

**ОТ
КАРЛОС КОНТРЕРА – ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПК ПО ТРАНСПОРТ И ПЪТНА
БЕЗОПАСНОСТ,
ЗАФИР ЗАРКОВ – ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПК ПО ТРАНСПОРТ И ПЪТНА
БЕЗОПАСНОСТ
И
ХРИСТИАН ПЕТРОВ – ОБЩНСКИ СЪВЕТНИК**

**Относно: Отпускане на паричен заем от Столична община на „Столичен електротранспорт“
ЕАД за погасяване на просрочени задължения**

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ГЕОРГИЕВ,

От месец март 2020г. до настоящия момент общественят транспорт в Столична община работи в условията на перманентен недостиг на собствени средства и финансиране, които да обезпечат не само нормалната експлоатация на обслужваните линии за обществен превоз, но и да осигурят възможности за инвестиции и модернизация не само на превозните средства, но и на базите на дружеството. През периода март 2020г. до края на 2021г. дружеството извършваше своята дейност в условията на постоянно налагани и променяни противоепидемични мерки, което доведе до спад на пътниците, а оттам и до спад на собствените приходи (продажба на билети от водачите), както и на приходите от превозните документи за цялата система на столичния обществен транспорт.

„Столичен електротранспорт“ ЕАД понася съществени негативи в резултат от значително повишените разходи за електроенергия, горива, труд и материали през последните месеци, следствие на глобални фактори, като Ковид пандемията, Зелената сделка, войната в Украйна и свързаните с тях нарушения на веригата на доставки.

Все по-критично става изпълнението на задълженията на Дружеството към "Електрохолд Трейд" ЕАД и "Електроразпределителни мрежи Запад" АД, във връзка със заплащане на доставената електрическа енергия, чиято цена на свободния пазар скочи с над 400% за последната година, при тенденция повишаването на цената да продължи. Отчетните данни показват, че разходите за ел. енергия само за първото полугодие на 2022г. са в размер на 12 973 хил.лв. при 4 727 хил.лв. през същия период на 2021 г. В абсолютна стойност нарастването е с 8 246 хил.лв. След приспадане на компенсациите изменението е 172%. Цената за доставка на ел. енергия по настоящия Договор №СЕ-213/ 31.12.2022 г. на „Столичен електротранспорт“ ЕАД през първо тримесечие на 2022г. е 485,07 лв./MWh без ДДС, до края на месец юни 2022 г. е 276,95 лв./MWh без ДДС, като предвид увеличението на цените на свободния пазар, настоящата цена е 744,10 лв./MWh без ДДС преди компенсацията.

Паралелно с това започна процес на увеличение на цените на материали, части и консумативи, което ексалира след нахлуването на Руската федерация в Украйна и продължаващите до днес военни действия. Комбинацията от различните фактори и тяхното наслагване – цени на енергоносители, цени на резервни части, материали, гуми, намалените приходи и др., води до постепенно увеличаване на задължията на дружеството и трудности по обслужване не само на просрочните задължения, но и на текущите плащания. Ежемесечно дружеството изпада в забава на плащанията за електрическа енергия, резервни части, материали, услуги и ремонти, охрана, застраховки, топлинна енергия и др., поради липса на свободен финансов ресурс. Съгласно разчетите направени с Икономическа рамка на обществения транспорт за 2022г. (приета с Решение №447/23.06.2022г.) Столичен електротранспорт“ ЕАД следва да получава компенсация за дейността си (без електробусите) по реда на Регламент 1370 в размер на 5,35 лв. за км/пробег или общо по разчет 76 587 000 лв. Тук следва да се отбележи, че средствата по Регламент 1370 съгласно разчета за обществения транспорт в столицата са общо 258 281 000 лв., като Икономическата рамка е с дефицит, тъй като от необходимите 178 млн. лв. Столична община получава от републиканския бюджет 15 млн. лв. по първоначалния бюджет и 74 млн. лв. по актуализирания бюджет, като пълният размер на сумата ще бъде усвоен към края на м.декември 2022г. Същевременно поради липсата на действащ Парламент все още няма проект за държавен бюджет за 2023г., следователно не е ясно какъв ще бъде прогнозният размер на средствата по реда на Регламент 1370 за 2023г. Това прави планирането изключително трудно, в т.ч. изготвянето и спазването на експлоатационните планове и план-графиците за сервизиране на подвижния състав.

Отделно от това е важно да се подчертае, че финансирането по реда на регламент 1370 покрива текущите загуби през отчетната година (в случая 2022г.), но не финансира натрупани в предходен период задължения, които остават в тежест на дружеството. За повишените цени на материалите и услугите „Столичен електротранспорт“ ЕАД не получава компенсация по програми от държавата, а получаваната в момента временна компенсация за повишената цена на електроенергията покрива частично увеличението.

Липсата на ликвидност и увеличаване на просрочените задължения водят до проблеми с поддръжката на техниката и плановата ѝ експлоатация. Поради просрочени задължения към доставчици на стоки и услуги, дружеството понася негативи, което се отразява крайно неблагоприятно на техническото обслужване на превозните средства и

инфраструктурата. Това налага отлагане на ремонти на превозни средства и инфраструктура, поради липсата на резервни части, материали и консумативи, които не се доставят, тъй като контрагентите не са получили дължимите суми за предходни доставки. От своя страна изпълнението на заявките се забавя поради затруднения на доставчиците. Този дисбаланс нарушава нормалният ритъм на работа, както и гарантиране на безопасното обслужване на пътниците и сигурността на водачите.

Дружеството има просрочени задължения по фактури за доставка на ел. енергия към "Електрохолд Трейд" ЕАД ("ЧЕЗ ТРЕЙД БЪЛГАРИЯ" ЕАД) и към „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД ("ЧЕЗ РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ" АД).

Общото задължение на Дружеството за ел. енергия към 14.10.2022г. е 890 009 лв., от които 640 000 лв. са с изтекъл падеж и са неотложни за плащане, а останалите 250 009 лв. са с падеж през м.ОКТОМВРИ 2022г.

Очакват се и окончателните фактури за изразходваната за м.ОКТОМВРИ ел. енергия – около 150 хил.лв. с ДДС (след приспадане на компенсациите).

Просрочените задължения по фактури за доставка на електрическа енергия са предпоставка за инициране от страна на "Електрохолд Трейд" ЕАД преустановяване на доставката на ел. енергия към обектите на "Столичен електротранспорт" ЕАД, като е възможно и изваждане на обектите на Дружеството от балансиращата група на "Електрохолд Трейд" ЕАД и прехвърлянето им към Доставчик последна инстанция. Излизането от свободния пазар за закупуване на електрическа енергия, несъмнено би означавало, закупуването на необходимите количества електроенергия от "Столичен електротранспорт" ЕАД да е на по-високи цени от тези, които сме договорили в резултат на проведена обществена поръчка по реда на ЗОП, във връзка с която е и сключения договор.

Целесъобразно е във връзка с обезпечаване на транспортната задача да бъде предоставен заем на „Столичен електротранспорт“ ЕАД с цел разплащане на просрочените задължения за електрическа енергия, резервни части, материали, услуги и ремонти, охрана, застраховки, топлинна енергия и др., за да се обезпечи нормалното експлоатационно състояние на превозните средства и инфраструктурата на дружеството и да се гарантира изпълнението на транспортната задача в зимния период. За гарантиране на доставките на електрическа енергия е целесъобразно натрупаните и просрочени задължения да бъдат платени, като предвид размера на задължението това ще спести лихви за забава, които се дължат при просрочие и могат да бъдат претендирани включително и по съдебен ред.

Изключително високи за просрочените задължения на дружеството за резервни части и материали, както и за услуги и ремонти, гуми и др. Съгласно справка № СОА22-ТД26-5785(73)/17.10.2022г. просрочените задължения за резервни части и материали са 4 484 хил. лв., за услуги и ремонти – 2 592 хил. лв., охрана – 577 хил.лв., застраховки – 406 хил.лв., топлинна енергия – 635 хил.лв., гуми – 297 хил.лв. и др. В тази връзка „Столичен електротранспорт“ ЕАД изпитва сериозен проблем с доставката на резервни части, услуги и ремонти, тъй като поради липсата на плащания към доставчиците се забавя или отказва доставката на нови части. Следва да се има и предвид, че с настъпване на четвърто тримесечие и връщане на зимните разписания, подвижният състав се натоварва в по-голяма степен, което се отразява и на цялостното техническо състояние на трамваите,

тролейбусите, електробусите и прилежащата инфраструктура на дружеството. Ще се увеличат чувствително разходите за електроенергия, вкл. за отопление на подвижен състав и сграден фонд. В тази връзка е изключително важно да се гарантира нормалното обслужване и ремонт на превозните средства и инфраструктурата, за да се гарантират изпълнението на експлоатационните планове и безопасното обслужване на пътниците и сигурността на водачите.

„Столичен електротранспорт“ ЕАД с приоритет изплаща трудовите възнаграждения на работниците и служители, като не се допуска забавяне на изплащането на трудовите възнаграждения. Въпреки това в последните месеци се наблюдава напускане на служители, което води до ситуация транспортната задача да се изпълнява със състав под щатното разписание. Тук следва да се отбележи, че считано от април. 2022г. влезе в сила 10% увеличение на заплатите на служителите и работниците съгласно споразумение, одобрено от Столичен общински съвет.

С оглед на запазване финансовата стабилност на предприятието считам, че е целесъобразно Столичен общински съвет, респективно Столична община да осигури ликвидност на „Столичен електротранспорт“ ЕАД чрез предоставянето на паричен заем, който да се използва за покриване на просрочените задължения.

Предоставянето на паричен заем на „Столичен електротранспорт“ ЕАД ще позволи то да разплати просрочените си задължения, формирани по време на извънредното положение и извънредната епидемиологична обстановка и да не изпада в състояние на задължениост към персонал или доставчици. Отделно от това няма да се позволи влошаване на финансовото състояние на дружеството в средносрочен и дългосрочен план, ще се избегнат разходите за лихви и неустойки, както и опасността от налагане на обезпечителни мерки и съдебни искове и изпълнителни производства. Считаме, че мярката е наложителна особено що се касае до доставките на електроенергия, резервни части и материали, гуми, горива и ГМС, услуги и ремонти, защото те пряко касаят нивата на добра поддръжка и ежедневната експлоатация. Предоставянето на заема сега ще позволи своевременното ремонтване и подготовка на подвижния състав за зимния сезон и гарантиране на нормалната експлоатация при очакваните лоши климатични условия.

Следва да се има в предвид, че в подписания Договор за заем от 15.10.2018г. между „Столичен електротранспорт“ ЕАД и Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) са записани следните ограничения за поемането на нов финансов дълг от Дружеството. Съгласно Параграф 6.04. на Договора Заемателят „Столичен електротранспорт“ ЕАД няма да поема, изплаща или позволява съществуването на друг финансов дълг, освен (1) тези които са записани във Финансовия план, включващ Заема; (2) краткосрочен дълг, който в цялата си съвкупност не надвишава 500,000 (петстотин хиляди) евро (или еквивалента в друга валута към тогавашния валутен курс); и (3) всеки друг Финансов дълг съгласуван писмено с ЕБВР. След отправено запитване до ЕБВР относно съгласуване получаването на нов паричен заем от Столична община, Банката ни отговори писмено, че може да разгледа за Дружеството нови заеми от Столична община, само при условие, че всички плащания, свързани с новите заеми, включително лихва и главница, са субординирани (подчинени, последващи) на изплащането на заема от ЕБВР при условия, приемливи за банката, което наред с другото означава, че всички плащания (лихва и главница) на който и да е от новите заеми за подкрепа, предоставени от Столична община, трябва да започнат след 2028г. и ще се нареждат след заема от ЕБВР за

принудително изпълнение, ликвидация и др. Като алтернатива, Столична община може да иска да конвертира заема и натрупаната лихва в собствен капитал на по-късен етап, когато бюджетът го позволи и са получени необходимите одобрения.

Столичен общински съвет и Столична община, които упражняват правата на едноличен собственик на капитала на дружеството, имат правна възможност да използват предложени механизъм, за да не допуснат състояние на свръх задлъжнялост и изпадане в неплатежоспособност на общинския транспортен оператор.

Предвид изложеното считаме, че е целесъобразно Столичен общински съвет да вземе решение за отпускане на паричен заем на „Столичен електротранспорт“ ЕАД за покриване на просрочените задължения за електрическа енергия, охрана, застраховки, топлинна енергия, гуми, горива и смазочни материали, резервни части, услуги и ремонти и ДДС. Това ще даде ликвидност на дружеството и избягване на съдебни спорове.

Предлагаме с решение на Столичния общински съвет да бъде отпуснат паричен заем в размер на **11 240 000 (единадесет милиона двеста и четиридесет хиляди) лева** за срок от 120 (сто и двадесет месеца) с годишна лихва 1,1 % и гратисен период от пет години.

С оглед на гореизложеното и на основание чл.8, ал.1 и ал.2 от Закона за общинската собственост, чл.10, ал.1, т.23 и чл.11, ал.1, т.20 от Наредбата за реда за учредяване на търговски дружества и упражняване правата на собственост на общината в търговските дружества, във връзка с чл.21, ал.1, т.8, т.23 и ал.2 от Закона за местното самоуправление и местната власт, предлагаме проект за решение за отпускане на паричен заем на „Столичен електротранспорт“ ЕАД.

Прилагаме:

- 1./ Справка №СОА22-ТД26-5785(73)/17.10.2022г. от „Столичен електротранспорт“ ЕАД;
- 2./ Проект за решение;
- 3./ Проект на договор за паричен заем;
- 4./ Писмо от ЕБВР от 14 април 2022 г.

КАРЛОС КОЖИРЕРА

.....

ЗАФИР ЗАРКОВ

.....

ХРИСТИАН ПЕТРОВ

.....

ПРОЕКТ!

РЕШЕНИЕ № _____

на Столичния общински съвет

от _____ 2022 година

ЗА: отпускане на заем от Столична община на „Столичен електротранспорт“ ЕАД.

На основание чл. 21, ал. 1, т. 8 и т. 23 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, чл. чл.8, ал.1 и ал.2 от Закона за общинската собственост, чл.10, ал.1, т.23 и чл.11, ал.1, т.20 от Наредбата за реда за учредяване на търговски дружества и упражняване правата на собственост на общината в търговските дружества

СТОЛИЧНИЯТ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ РЕШИ:

1. Столична община да предостави заемообразно сума в размер на 11 240 000 (единадесет милиона двеста и четиридесет хиляди) лева на „Столичен електротранспорт“ ЕАД, ЕИК 121683785, със срок на погасяване до сто и двадесет месеца от датата на сключване на договора за паричен заем, при едногодишен гратисен период.

2. Средствата по т. 1 от настоящото решение да се ползват от дружеството за заплащане на задължения за:

2.1. Доставена електрическа енергия в размер на 640 000,00 лв.;

2.2. Доставени гуми за поделенията на „Столичен електротранспорт“ ЕАД в размер на 297 138 лв.;

2.3. Доставени горива и смазочни материали в размер на 240 314 лв.;

2.4. Доставени резервни части и материали в размер на 4 483 774 лв.;

2.5. Извършени услуги и ремонти в размер на 2 591 865 лв.;

2.6. Дължими суми за охрана в размер на 577 698 лв.;

2.7. Дължими суми за гаранции по договори в размер на 387 198 лв.;

2.8. Дължими вноски по застрахователни полици в размер на 405 634 лв.;

2.9. Предоставена топлинна енергия в размер 635 445 лв.;

2.10. ДДС в размер на 980 934 лв.

3. Лихвата по предоставения заем да бъде **1,1 % /едно цяло и една десета процента/** на годишна база.

4. Одобрява проект на договор за паричен заем между Столична община и „Столичен електротранспорт“ ЕАД (Приложение №1).

5. Възлага на кмета на Столична община и на изпълнителния директор на „Столичен електротранспорт“ ЕАД да сключат договор по т. 4 от настоящото решение.

Настоящото решение е прието на ___ заседание на Столичния общински съвет, проведено на _____ 2022 г., Протокол № _____ от _____ 2022 г. и е подпечатано с официалния печат на Столичния общински съвет.

**Председател на Столичния
общински съвет:**

/Георги Георгиев/

Юрист от
Администрацията на СО: _____